

WEG- EN SPOORWEGLAWAAI

HUIDIGE EN NIEUWE REGELS

VMR, Leergang geluid
29 oktober 2019
Hanny Geerdink

Inhoud

Geluidhinder bestrijding bij ruimtelijke besluiten:

- Aanleg of wijziging (spoor)weg
- Bouw geluidgevoelig gebouw of aanleg geluidgevoelig terrein in de buurt van (spoor)weg

Huidige regels:

- Hoofdstuk 11, titel 11.3 Wet milieubeheer
- Wet geluidhinder

Nieuwe regels:

- Aanvullingswet geluid Omgevingswet (EK, 2019-20, 35 054, A)
- Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet (voorhangversie 14 oktober 2019)

Hoofdstuk 1, titel 11.3 Wm

- Geluidproductieplafonds (gpp's)
- Gelden voor (spoor)wegen op plafondkaart: wegen in beheer bij Rijk en hoofdspoorwegen
- Maximaal toegestane geluidproductie (emissiewaarde) van de bron op een referentiepunt
- Als vuistregel geldt dat referentiepunten aan weerszijden van de bron zijn gelegen op 50 meter van de buitenste rijstrook/spoor op een onderlinge afstand van 100 meter, op 4 meter boven het maaiveld
- Dosismaat Lden
- Gpp's in 2012 van rechtswege vastgesteld: heersende waarde +1,5 dB (werkruimte)

Hoofdstuk 1, titel 11.3 Wm

- Gpp legt de bovengrens vast voor de geluidproductie van een (spoor)weg
- Gpp stelt indirect grens aan het geluid op geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van de (spoor)weg
- Ontwikkelingen aan de bron kunnen worden doorgevoerd als gpp niet wordt overschreden. Als gpp wel wordt overschreden en bronmaatregelen niet mogelijk zijn, dan onderzoek naar de gevolgen van de overschrijding voor geluidgevoelige gebouwen nodig
- Bij toename van de geluidsbelasting bij geluidgevoelige gebouwen boven de voorkeurswaarde zullen geluidbeperkende maatregelen moeten worden afgewogen
- Gpp is handhaafbaar

Hoofdstuk 1, titel 11.3 Wm

- Gpp kan worden gewijzigd na doorlopen van met waarborgen omklede procedure, waarbij onderzoek moet worden gedaan naar de effecten voor geluidgevoelige gebouwen binnen de invloedssfeer van de bron
- Gpp's bieden omgeving bescherming tegen een toename van de geluidproductie maar ook een helder uitgangspunt voor ontwikkelingen, zoals de bouw van nieuwe geluidgevoelige gebouwen
- Beheerder moet jaarlijks verslag doen van de naleving van gpp's
- Wgh van toepassing bij de projectie van woningen, andere geluidgevoelige gebouwen/terreinen binnen zones van wegen, bedoeld in artikel 74 van de Wgh. Gpp (spoor)weg heeft een zone (artikel 74, eerste lid, onder b jo definitie van buitenstedelijk gebied in artikel 1 Wgh)

Gpp's Omgevingswet

De regels uit titel 11.3 van de Wm gaan zonder grote inhoudelijke wijzigingen (beleidsneutraal) over naar de Omgevingswet:

- Artikel 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet (in te voegen met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet: EK, 2019-20, 35 054, A): minister van I&W stelt bij besluit als omgevingswaarden gpp's vast aan weerszijden van bij ministeriële regeling aangewezen wegen in beheer bij het Rijk en hoofdspoorwegen
- Afdeling 3.5 "Beheersing van geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen" van het Besluit kwaliteit leefomgeving (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)
- Paragraaf 5.1.4.2a "Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen" van het Besluit kwaliteit leefomgeving (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)

Gpp's Omgevingswet (wijzigingen t.o.v. Wm)

Maar ook wijzigingen:

- Regels geluidproductieplafonds Omgevingswet gaan ook gelden voor wegen in beheer bij provincies en lokale spoorwegen door provincies aangewezen bij omgevingsverordening
- Provinciale Staten stellen bij besluit als omgevingswaarden gpp's vast aan weerszijden van bij omgevingsverordening aangewezen wegen in beheer bij de provincie en lokale spoorwegen (artikel 2.13a van de Omgevingswet in te voegen met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet: EK, 2019-20, 35 054, A)
- Eerste vaststelling gpp: geluidproductie in 1 van de 5 voorafgaande jaren inwerkingtreding Aanvullingsbesluit +1,5dB
- Vereenvoudiging en verbetering van de normen
- Vaststelling van gpp's op geluidreferentiepunten is voorgeschreven op een afstand van ten hoogste 60 meter van het midden van de dichtstbijzijnde rijstrook/spoor aan weerszijden van de (spoor)weg, op onderlinge afstand van 120 m en een afstand van 4 m boven het maaiveld (artikel 3.30 Bkl in te voegen met de Aanvullingsbesluit geluid, voorhangversie 14 oktober 2019)

Gpp's Omgevingswet (wijzigingen t.o.v. Wm)

Vaststellen en wijzigen gpp kan:

- bij besluit (artikel 2.13a, eerste lid en 2.15, tweede lid van de Omgevingswet (in te voegen met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet: EK, 2019-20, 35 054, A)

Maar ook bij:

- bij omgevingsplan (artikel 2.11 van de Omgevingswet)
- bij projectbesluit (artikel 5.52, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet en 5.7, tweede lid, van het Omgevingsbesluit (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019))

Gpp's Omgevingswet (wijzigingen t.o.v. Wm)

- Vijfjaarlijks volledige verslaglegging over naleving gpp's i.p.v. jaarlijks (artikel 10.21 a, tweede lid, onder b en c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019))
- Jaarlijks lichte verslaglegging van resultaten monitoring (artikel 10.42a, tweede, derde en vierde lid, van het Omgevingsbesluit (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019))

Gpp's Omgevingswet (wijzigingen t.o.v. Wm)

- Toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in geluidaandachtsgebied van een (spoor)weg met gpp's geregeld in paragraaf 5.1.4.2a.4 Bkl "Geluidgevoelige gebouwen in geluidaandachtsgebieden" ziet op de toelaten van nieuwe geluidsgevoelige gebouwen van het (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)
- Geluid van treinverkeer op spoorwegemplacements wordt ondergebracht in gpp's voor hoofdspoorwegen. Verantwoordelijkheid komt bij het Rijk te liggen, vgl. artikel 3.27 Bkl (Huidig recht: geluid van spoorwegemplacements niet gereguleerd via Hoofdstuk 11 Wm. Als spoorwegemplacement op gezoneerd industrieterrein ligt dan is de Wgh van toepassingen)

Gpp's Omgevingswet (wijzigingen t.o.v. Wm)

Afwijkende bepalingen voor provinciale (spoor)wegen:

- Voor provinciale wegen binnen de bebouwde gelden andere geluidnormen. Provincie heeft de bevoegdheid om gemotiveerd de grenswaarde uit Tabel 3.33 met ten hoogste 5 dB te overschrijden (artikel 3.34 van het Bkl (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)
Reden: bij dergelijke woningen geldt nu vaak een hogere grenswaarde dan de grenswaarde (65 dB) uit de Omgevingswet. Daardoor zouden bestaande gebouwen verbredingen van provinciale wegen kunnen blokkeren. Dat vond wetgever niet gewenst en daarom geldt 70 dB. Onder de Wgh geldt 68 dB bij 70 km/uur.
- Provincies bepalen zelf in welke gevallen maatregelen nog financieel doelmatig zijn. Artikel 3.45, daaruit volgt dat paragraaf 3.5.4.4 "Financiële doelmatigheid geluidbeperkende maatregelen" van het Bkl niet van toepassing is (in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)

Systematiek Wet geluidhinder

Wgh doel:

- Bestrijden geluidhinder vanwege decentrale (spoor)wegen
- Bij geluidgevoelige bestemmingen
- Toets aan normen bij ruimtelijke besluiten (aanleg/wijziging (spoor)weg of bouw woningen)
- Maatregelen (bron, overdracht, ontvanger)

Besluit geluidhinder

Reken- en meetvoorschrift geluid 2012

Zone Wgh

Alleen binnen een zone gelden normen voor geluid

- Weg (art. 74 Wgh): breedte zone vloeit voort uit de wet, weg maakt deel uit van zone
- Spoorweg (art. 106 Wgh): breedte zone aangegeven op een kaart, spoorweg maakt deel uit van de zone

Normen Wgh

Buiten aan de gevel/aan de grens:

- Voorkeurswaarde (streefwaarde)
- Hogere waarde
- Maximale grenswaarde

Binnen met gesloten ramen:

- Binnenwaarden (H VIIIb)

(Wgh binnenwaarde geldt alleen in aanwezigheid of in aanbouwzijnde woningen/gebouwen, voor nieuwbouw zie art. 3.1 Bouwbesluit 2012)

Normen Wgh

Normen gelden binnen zones voor:

- Woning: gebouw waar bewoning is toegestaan (art. 1 Wgh)
- Ander geluidgevoelig gebouw: gebruik moet zijn toegestaan (art. 1 Wgh jo art. 1.2 lid 1 Bgh)
  - o.a. ziekenhuis, school, kinderdagverblijf
- Geluidgevoelige terreinen, woonwagenstandplaats, legale ligplaats woonschip (art. 1 Wgh jo art. 1.2 lid 3 Bgh)

Uitgaan van gebruik dat is toegestaan volgens bestemmingsplan, beheersverordening of omgevingsvergunning

Normen Wgh

Normen gelden niet voor:

- Gevangenis en TBS inrichting (art. 1.3 Bgh)
- Recreatie woning (zelfs niet bij permanente bewoning)
- Woonboot (maar wel voor bestemde ligplaats)
- Tuin/terreinen bij gezondheidsgebouwen

Maar in kader van goede ruimtelijke ordening moet wel sprake zijn van aanvaardbaar woon-, leef- en verblijfklimaat

Zones langs wegen

Zonebreedte (art. 74 lid 1):

- Aantal rijstroken/sporen
- Stedelijk/buitenstedelijk gebied

Zone aan weerszijden van de weg (art. 75 lid 1)

Gemeten vanaf de buitenste begrenzing van
buitenste rijstrook/spoor (art. 75 lid 1)

Strekt zich ook uit boven en onder een weg (art. 74 lid 4)

Aansluiting bij zonedelen met verschillende breedte
en bij T splitsingen (art. 75 lid 2 en 3)

Woonerf en 30 km/uur wegen geen zone (art. 74 lid 2)

Zones langs spoorwegen

Hoofdstuk VII Zones langs spoorwegen

Spoorwegen (art. 106 Wgh en H4 Bgh):

- Spoor- tram of metroweg
- Niet op geluidplafondkaart
- Maakt geen deel uit van een weg
- Aangegeven op een zonekaart
- Zonebreedte blijkt uit kaart

Bijvoorbeeld RandstadRail

Besluit hogere waarde

Bevoegdheid hogere waarde vaststellen:

- B&W in beginsel bevoegd (art. 110a lid 1 en 2 Wgh)
- GS bij hoofdspoorwegen, rijks- en provinciale wegen (art. 110a lid 7), tenzij Tracéwet
- Tracéwet dan minister ienW (104a Wgh)

Besluit hogere waarde

Hogere waarde pas mogelijk:

- Toepassing van maatregelen onvoldoende doeltreffend
- Dan wel overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard
- Cumulatie (art. 110f)
- Gecumuleerde geluidsbelasting niet onaanvaardbaar (art. 110a lid 6 Wgh) (hogere waarde beleid)

Besluit hogere waarde

- Voorbereiding afdeling 3.4 Awb (art. 110c Wgh)
- Ten behoeve van bestemmingsplan (ook inpassingsplan zie definitie art. 1 Wgh) dan ontwerp besluit hogere waarde gelijktijdig met ontwerp van plan ter inzage (art. 110c Wgh) en beroepstermijnen nemen dan ook op zelfde moment aanvang (art. 145 Wgh)

Besluit hogere waarde

- Kadastrale registratie hogere waarde (art. 110i Wgh)
- Gevelmaatregelen (binnenwaarden art. 111-114 Wgh)
- Weigerachtige rechthebbende dan vervalt de verplichting tot treffen maatregelen, registratie daarvan in kadaster (art.114a Wgh)

Besluit hogere waarde

Ruime uitleg belanghebbende begrip

(ABRvS 27 mei 2009, AB 2009, 329 t/m 331):

- Eigenaar/bewoner
- Hogere waarde noodzakelijke voorwaarde: een ieder die door voorgenomen activiteit rechtstreeks in belangen wordt geraakt
- Een ieder die door verhoogde geluidsemissie/ geluidsbelasting feitelijke gevolgen ondervindt, gevolgen van enige betekenis (ABRvS 23 augustus 2017, 201604695/1)

Besluit hogere waarde

Gevolgen van enige betekenis

ABRvS 12 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4081 en

27 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4279:

- Geluidniveau buiten, ter plaatse van de woning of het perceel is bepalend
- Daarbij geldt niet het criterium of het geluid 'hoorbaar' dan wel 'duidelijk hoorbaar' is
- Overtreding van een norm is niet vereist
- Uit een rapport blijkt dat een geluidniveau optreedt

Besluit hogere waarde

Relativiteitsvereiste art. 8:69a Awb:

rechter mag besluit niet vernietigen vanwege strijd met (geschreven of ongeschreven) regel of algemeen rechtsbeginsel, wanneer deze regel/dit beginsel niet strekt tot bescherming van de belangen van degene die zich daarop beroept.

- Wgh/beleid hogere waarden strekken kennelijk niet tot bescherming van belangen indien appellant geen eigenaar/bewoner is van woning waarvoor hogere waarde is vastgesteld (ABRvS 13 juli 2011, 201006731/1/M3, ABRvS 28 augustus 2013, 201301970/R3).
- Als bestemmingsplan niet aanleg/verbreding weg mogelijk maakt en dus geen nadelige geluidseffecten voor woonsituatie heeft (ABRvS 30 november 2011, 201011839/1/R3)

Handhaving normen Wgh

- Toetsing aan normen Wgh alleen bij besluitvorming
- Handhaving normen Wgh niet mogelijk:
  - ABRvS 19 december 2001, nr. 2000103469/1, BR 2002, p. 412, Gst 2002, 7158, 10;
  - ABRvS 21 februari 2007, ECLI:NL:RVS:2007:AZ9014, M&R 2007, nr. 91
  - ABRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:576
- Geen grip op geleidelijke groei verkeerslawaaï: “handhavingsgat”

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

- Nieuwe regels moeten een einde maken aan “handhavingsgat” de onbeheerste groei van het geluid veroorzaakt door gemeentewegen en lokale spoorwegen
- Gpp’s zijn niet toepasbaar bij deze wegen, vanwege de grote omvang, de diversiteit en fijnmazigheid van het netwerk en het met de omgeving vervlochten karakter
- Systeem met preventieve en correctieve instructieregels, monitoring van de geluidemissie a.h.v. basisgeluidemissie

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Preventieve instructieregels

- Toepassing bij besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen of over infrastructuur (omgevingsplan, omgevingsvergunning voor omgevingsplanactiviteit voor een initiatief, bijv. aanleg van een weg of een bouw van woningen, maar ook bij verkeersbesluit verhogen maximale snelheid of verkeersbesluit dat leidt tot sterke toename verkeer)
- Doel is een aanvaardbare kwaliteit van de leefomgeving voor geluid (artikel 5.78l van het Bkl in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)
- Van toepassing op wegen meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal als kalenderjaargemiddelde (artikel 5.78i van het Bkl)
- Borgen dat het aspect geluid bij de voorbereiding van een initiatief goed en integraal wordt meegewogen

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Correctieve instructieregels

- Plicht tot monitoring van het geluid (waar onder autonome ontwikkelingen) (artikel 10.21c van het Blk in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)
- Vijfjaarlijkse verslaglegging resultaten monitoring (artikel 10.42b Omgevingsbesluit, in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)
- Plicht geluidbeperkende en geluidwerende maatregelen te bezien (af te wegen) als blijkt uit monitoring dat basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB wordt overschreden (gemeente heeft veel afwegingsruimte) (artikel 3.26 Bkl)
- Van toepassing op wegen meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal maar tot 2026 mogelijkheid monitoring te beperken tot wegen met meer dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal (deze fasering sluit aan bij de nu al beschikbare gegevens van drukke wegen, geeft ruimte om de gegevens over minder drukke wegen op termijn beschikbaar te krijgen) (artikel 3.25, lid 1 van het Bkl)
- Monitoring van een 'andere parameter' (dan de omgevingswaarde) als bedoeld in artikel 20.1, derde lid van de Omgevingswet. Gemeente kan kiezen voor het monitoren van een zelf gedefinieerde omgevingswaarde voor geluid en zo de beheersing van het geluid strikter maken

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Wijziging van infrastructuur

- Een omgevingsplan dat aanleg of wijziging van infrastructuur toelaat moet voldoen aan de preventieve geluidregels. Hetzelfde geldt voor het nemen van een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 21a van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (Artikel VII, Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)

Dan gelden de volgende geluidregels voor het geluid op geluidgevoelige gebouwen:

- Het geluid wordt getoetst op een tijdstip dat ten minste tien jaar na de wijziging ligt (artikel 5.78a, lid 1, onder b, van het Bkl)
- Geluidbelastingen worden gereduceerd tot ten hoogste de standaardwaarde (artikel 5.78m van het Bkl)
- Overschrijding van de standaardwaarde is toegestaan als geluidbeperkende maatregelen op overwegende bezwaren stuiten, de grenswaarde niet wordt overschreden, de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid is beoordeeld en de overschrijding zoveel mogelijk wordt beperkt met maatregelen die niet op bezwaren stuiten (artikel 5.78n van het Bkl)
- Bij overschrijding van de standaardwaarde en een hogere geluidbelasting dan voorafgaand aan de wijziging wordt de binnenwaarde toegepast (artikel 3.49 Bkl)
- Alleen als zwaarwegende maatschappelijke of economische belangen dit rechtvaardigen, is overschrijding van de grenswaarde toelaatbaar (artikel 3.49, lid 3, van het Bkl)

Wat onder een wijziging van een gemeenteweg of lokale spoorweg respectievelijk een wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg moet worden verstaan, is bepaald in de artikelen 5.78j en 5.78k van het Bkl

Een wijziging betreft onder meer een significante verbreding of verplaatsing van een weg of spoorweg. Maar ook vervanging van een wegdek door een minder stil wegdek en toename van verkeer dat leidt tot een toename van de geluidemissie met meer dan 1,5 dB zijn wijzigingen als hier bedoeld. Bij een wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het vervangen van het materieel door minder stil materieel of het verhogen van de treintensiteit

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving

- Een ruimtelijke ontwikkeling kan leiden tot een toename van verkeer op bestaande infrastructuur (artikel 5.78ad van het Bkl)
- De uitvoering van geluidregels is gekoppeld aan de vaststelling van het omgevingsplan dat die ontwikkeling mogelijk maakt. Daarbij geldt als drempel dat sprake moet zijn van een toename van het geluid op een geluidgevoelig gebouw van meer dan 1,5 dB

Hiervoor worden twee prognoses met elkaar vergeleken:

- het geluid op een geluidgevoelig gebouw ten minste tien jaar na vaststelling van het omgevingsplan dat de ruimtelijke ontwikkeling toelaat (artikel 5.78ad jo 5.78a, lid 1, onder b, van het Bkl), en
- het geluid op diezelfde termijn zonder die vaststelling van het omgevingsplan (autonome ontwikkeling)

Bij een toename van 1,5 dB of meer gelden dezelfde geluidregels als bij een wijziging van infrastructuur

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Monitoring van de geluidemissie

- Om de monitoringplicht vorm te geven is op grond van artikel 20.1, derde lid, van de Omgevingswet een parameter aangewezen die door monitoring moet worden bewaakt
- Onderdeel van deze parameter is de gemiddelde geluidemissie van een (spoor)weg in een kalenderjaar (artikel 10.21c van het Bkl)
- Deze geluidemissie is een maat voor de sterkte van de geluidbron zonder dat daarin effecten van de omgeving of afscherpende objecten zijn verwerkt. De geluidemissie (Lden) wordt bepaald op basis van de verkeersintensiteit, het type wegdek of spoorconstructie en de snelheid. In de Omgevingsregeling zullen de rekenregels hiervoor opgenomen worden (zullen gelijkenis vertonen met de emissiegetallen van de standaard rekenmethode 1 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012)

De monitoring zelf bestaat eruit dat de gemiddelde geluidemissie in een kalenderjaar wordt afgezet tegen een referentie, namelijk de basisgeluidemissie (artikel 10.21c, lid 1, van het Bkl)

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Basisgeluidemissie als referentie (artikel 3.25 Bkl)

- De basisgeluidemissie is voor bestaande infrastructuur in beginsel de geluidssituatie bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet, in 2021
- De gemeente kan voor de basisgeluidemissie een andere waarde vaststellen op basis van een prognose voor het toekomstige verkeer. Dat ligt voor de hand bij een recent aangelegde weg of uitgevoerde wegverbreding. De basisgeluidemissie kan dan bepaald worden op grond van de uitgangspunten van de afweging van de geluidmaatregelen behorende bij het besluit tot aanleg of wijziging van de desbetreffende (spoor)weg
- De monitoring is gericht op "stand-still" ten opzichte van de situatie bij inwerkingtreding van de Omgevingswet of een situatie waarin de standaardwaarde of binnenwaarde niet wordt overschreden
- Het eerste verslag over de monitoring wordt uitgebracht voor 1 juli 2023. In de daaropvolgende vijfjaarlijkse verslagen wordt steeds de vergelijking gemaakt tussen de actuele geluidemissie en de basisgeluidemissie (artikel 10.42b, lid , van het Omgevingsbesluit, in te voegen met het Aanvullingsbesluit geluid Omgevingswet, voorhangversie 14 oktober 2019)

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Overschrijding met mee dan 1,5 dB

- Aan de hand van de resultaten van de monitoring stelt de gemeente vast of de actuele geluidemissie hoger is dan de basisgeluidemissie. Bij een overschrijding van de basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB weegt de gemeente voor geluidgevoelige gebouwen in het betreffende geluidaandachtsgebied maatregelen af (artikel 3.26 van het Bkl)

De aanpak voor deze gebouwen kan bestaan uit:

1. Het binnen een bepaalde termijn terugbrengen van de geluidemissie tot een waarde die de basisgeluidemissie niet meer overschrijdt;
2. Het treffen van geluidbeperkende maatregelen gericht op de overdracht (zoals geluidschermen) of het treffen van geluidwerende maatregelen, gericht op het voldoen aan de binnenwaarde, of
3. Het motiveren waarom voornoemde beleidsmaatregelen niet haalbaar of niet wenselijk zijn; in dit geval geldt wel de verplichting tot het voldoen aan de binnenwaarde in geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting boven de grenswaarde (zie artikel 3.49, eerste lid onder c, van het Bkl)

Dit betreft een bestuurlijke afweging van maatregelen en deze wordt opgenomen in het vijfjaarlijkse verslag over de monitoring dat het bevoegd gezag uitbrengt. Als voor 2 of 3 wordt gekozen bevat het verslag ook een lijst van de gebouwen waarvoor onderzocht gaat worden of maatregelen nodig zijn om aan de binnenwaarde (Tabel 3.49) te voldoen

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Het wijzigen van de basisgeluidemissie (artikel 10.42b, lid 2, onder c, van het Omgevingsbesluit)

- De functie van de monitoring is het in beeld brengen van locaties waar mogelijk aanvullende geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen nodig zijn. Het is daarom niet wenselijk dat locaties waarvoor al eerder op grond van een hogere geluidemissie maatregelen afgewogen en getroffen zijn als overschrijding zichtbaar blijven. Er is daarom een actief beheer van de basisgeluidemissie nodig waarbij deze wordt verhoogd tot een waarde waarop een gemeente de afweging van geluidbeperkende en geluidwerende maatregelen heeft gebaseerd
- Ook bij een in het vorige monitoringverslag geconstateerde overschrijding van de basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB kan de basisgeluidemissie verhoogd worden. Dit voorkomt dat 5 jaar later weer een overschrijding van meer dan 1,5 dB wordt geconstateerd terwijl al maatregelen zijn getroffen en het zorgt voor bewaking van de situatie waarop deze afweging is gebaseerd. De waarde tot waar de basisgeluidemissie kan worden verhoogd, is de waarde die uitgangspunt was voor deze afweging en voor het voldoen aan de binnenwaarde in de gebouwen met een geluidbelasting boven de grenswaarde
- In het verslag geeft de gemeente ook aan welke basisgeluidemissie gehanteerd is en motiveert het wijzigen hierin ten opzichte van het vorige verslag. Zie voor de verslaglegging van de monitoring artikel 10.42b van het Omgevingsbesluit. Het verslag is openbaar, maar biedt voor omwonenden geen directe mogelijkheid tot bezwaar en beroep

Gemeentewegen/lokale spoorwegen Omgevingswet

Uitvoering van de monitoring.

- De gemeente heeft de vrijheid invulling van de monitoring grotendeels zelf te bepalen. De regels voor berekening van de geluidemissie (ministeriële regeling ex artikel 10.21c Bkl) zullen hiervoor de ruimte bieden. Zo kan voor (spoor)wegen waarop vrijwel geen (geluidrelevante) ontwikkelingen plaatsvinden, eenvoudigweg volstaan worden met deze constatering in het verslag. Dit betreft bijvoorbeeld doodlopende wegen en wegen voor bestemmingsverkeer in woonwijken waar geen relevante ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Een kwalitatieve beschouwing in het verslag kan dan voldoende zijn
- Voor wegen die wijken verbinden met andere wijken en andere drukke wegen zal in de meeste gevallen wel op basis van kwantitatieve gegevens gemonitord moeten worden. Hetzelfde geldt voor wegen in gebieden met relevante gebiedsontwikkelingen zoals uitbreiding van kantoren, industrie, woningen en winkels. De voor de monitoring benodigde kwantitatieve gegevens bestaan veelal uit een combinatie van telgegevens met een verkeersmodel. Met name bij wegen met weinig verkeer is dat een relatief grote inspanning omdat verkeersmodellen met name voor situaties met minder dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal minder betrouwbaar zijn. Dat kan ertoe leiden dat andere relatief kostbare methoden zoals tellingsystemen ingezet moeten worden, terwijl juist bij wegen met weinig verkeer de geluidproblematiek over het algemeen niet groot is. Daarom is bepaald dat de gemeente bij de monitoring voor wegen met een verkeersomvang van minder dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal uit mag gaan van een schatting (artikel 10.21c, derde lid Bkl)
- Specifieke voorschriften voor de monitoring en de gegevensverzameling: artikel 10.21a tot en met 10.21d van het Bkl

Waterschapswegen Omgevingswet

Preventieve regels

- Voor waterschapswegen gelden dezelfde geluidregels als voor gemeentelijke infrastructuur
- De besluitvorming bij uitvoering van de preventieve regels kan plaatsvinden met het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit (met de gemeente als bevoegd gezag) of met een projectbesluit (met het waterschap als bevoegd gezag)
- De mogelijkheid van toetsing aan geluidregels door het waterschap door middel van een projectbesluit is nieuw ten opzichte van de Wet geluidhinder. In Wgh is de gemeente het bevoegd gezag voor wijziging van het bestemmingsplan, de vaststelling van hogere waarden en het zogenoemde reconstructiebesluit (tenzij de wijziging plaatsvond met een provinciaal inpassingsplan of een (tracé)besluit van het Rijk)

Waterschapswegen Omgevingswet

Correctieve regels

- De correctieve regels voor waterschapswegen zijn identiek aan die voor gemeentewegen. Door monitoring van het geluid en vergelijking met het geluid in een basisjaar wordt de groei van het geluid zichtbaar. Waterschappen moeten verantwoording afleggen bij groei van het geluid op hun wegen. Bij groei van meer dan 1,5 dB moeten zij maatregelen overwegen. Waterschappen moeten maatregelen nemen als het geluid zodanig groeit dat het hoger is dan de grenswaarden waardoor een binnenwaarde wordt overschreden
- Het waterschap wordt zelf verantwoordelijk voor de geluidbeheersing van zijn wegen, voorheen lag dit bij de gemeente

Toelaten van nieuwe geluidsgevoelige gebouwen

- In meer gevallen gelden er geluidproductieplafonds, zodat duidelijk vastligt van welke geluidbelasting uitgegaan moet worden bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen
- Behouden blijft dat voor het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen de afweging in het gebied tussen de standaardwaarden (voorheen voorkeurswaarde) en de grenswaarde (voorheen maximale waarde) geheel aan het bevoegd gezag is
- Behouden blijft dat daarbij naar cumulatie gekeken moet worden (in de jurisprudentie geaccepteerde methode is opgenomen in de toelichting bij artikel 3.36 en 5.78s, lid3, van het Bkl)

Toelaten van nieuwe geluidsgevoelige gebouwen

Behouden blijft dat alleen in specifiek benoemde uitzonderingsgevallen geluidgevoelige gebouwen kunnen worden toegelaten boven de grenswaarde (voorheen maximale waarde) (artikel 5.78u-5.78w en 5.78y van het Bkl):

- de mogelijkheden van de Interimwet stad-en-milieubenadering zijn geïntegreerd in het Bkl;
- er is extra ruimte voor functiewijziging van een bestaand gebouw (transformatie);
- de extra ruimte voor vervangende nieuwbouw gaat uniform gelden voor alle geluidbronsoorten;
- naast de 'dove gevel' komt er ruimte voor gebruik van een bouwkundige maatregelen aan de gevel die ervoor zorgt dat het geluid op ramen en deuren beperkt wordt tot de grenswaarde;
- er geldt een extra voorwaarde: er wordt rekening gehouden met het belang van het beperken van geluidhinder door een geluidluwe gevel (artikel 5.78y, lid3, van het Bkl)

In de bouwregelgeving over geluidwering wordt niet slechts uitgegaan van de luidste geluidbron, maar van het opgetelde geluid van verschillende geluidbronnen daarbij is aangesloten (artikel 5.78ac van het Bkl)

Vragen

